

Верзија	Датум на	SDS номер:	Датум на последно издавање: -
1.0	ревизија:	MAT000401617	Датум на прво издавање: 18.05.2020
	18.05.2020	MK / MK	

Поглавје 1. Идентификација на хемикалијата и податоци за лицето кое ја става хемикалијата во промет

1.1 Идентификација на хемикалијата

Код на производот : 40161702

Трговско име : SPEKTRA DECOR RUST

1.2 Идентификувани начини на користење на хемикалијата и начини на користење кои не се препорачуваат

Употреба на : SU19 Градежништво
супстанцијата/смесата
Професионална и домашна употреба на премази,
Нанесување со вајлаци или четкање, Неиндустриско
распрскување
PC9a Премази и бои, разредувачи, отстранувачи на боја

1.3 Податоци за снабдувачот

Компанија : Helios TBLUS d.o.o.
Količevo 65
1230 Domžale
Slovenia

Телефон : 00386 1 722 4383
Телефакс : 1 722 4310
Одговорно лице/лице за : 00386 1 722 4383
издавање productsafety@helios.si

1.4 Број на телефон за итни случаи

Телефон : телефонски број за итни случаи
112

Поглавје 2 Идентификација на опасноста

2.1 Класификација на хемикалијата

Класификација (РЕГУЛАТИВА (ЕЗ) бр. 1272/2008)

Сензибилизација на кожата/иритација, H317: Може да предизвика алергиска реакција
Категорија 1 на кожата.

2.2 Елементи на одбележување

Етикетирање (РЕГУЛАТИВА (ЕЗ) бр. 1272/2008)

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

Пиктограми за опасност :

Збор за предупредување : Внимание

Соопштенија за опасност : H317 Може да предизвика алергиска реакција на кожата.

Соопштенија за претпазливост : P101 Ако е потребен медицински совет, со себе да се понесе амбалажата или етикетата на производот.

P102 Да се чува подалеку од дофат на деца.

Заштита:

P261 Да се избегнува вдишување на прашина, дим/гас/магла/пара/спреј.

P280 Да се носат заштитни ракавици.

Одговор:

P302 + P352 АКО ДОЈДЕ ВО ДОПИР СО КОЖАТА: да се измие со многу вода.

Отстранување:

P501 Одложување на содржината /амбалажата во/на одобрен погон за одлагање на отпад.

Опасни компоненти коишто мора да бидат наведени на етикетата:

2-метил-2Н-изотиазол-3-он
мешавина на 5-хлоро-2-метил-2Н-изотиазол-3-он и 2-метил-2Н-изотиазол-3-он (3: 1)

2.3 Други опасности

Оваа супстанција/смеса не содржи компоненти за коишто се смета дека се перзистентни, биоакумулативни и токсични (PBT) или многу перзистентни и многу биоакумулативни (vPvB) на ниво од 0,1% или повисоко.

Поглавје 3. Состав/Податоци за состојките**3.2 Податоци за состојките на смесата**

Природа на хемикалијата : Водена боја

Компоненти

Хемиско име	CAS бр. ЕЗ бр. Индекс бр. Регистрациски број	Класификација	Концентрација (% w/w)
2-метил-2Н-изотиазол-3-он	55965-84-9 220-239-6 613-326-00-9 01-2120764690-50	Acute Tox.3; H301 Acute Tox.2; H330 Acute Tox.3; H311 Skin Corr.1B; H314 Eye Dam.1; H318	>= 0,0015 - < 0,0025

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

		Skin Sens.1A; H317 Aquatic Acute1; H400 Aquatic Chronic1; H410	
мешавина на 5-хлоро-2-метил-2Н-изотиазол-3-он и 2-метил-2Н-изотиазол-3-он (3: 1)	613-167-00-5 01-2120764691-48	Acute Tox.3; H301 Acute Tox.2; H330 Acute Tox.2; H310 Skin Corr.1C; H314 Eye Dam.1; H318 Skin Sens.1A; H317 Aquatic Acute1; H400 Aquatic Chronic1; H410	>= 0,0002 - < 0,0015

Поглавје 4. Мерки за прва помош

4.1 Опис на мерките за прва помош

- Ошти совети : Не ја оставајте жртвата сама.
- Ако се вдише : Ако лицето има вдишено мономери, преместете го на свеж воздух.
- Во случај на контакт со кожата : Во случај на контакт, веднаш исплакнете ја кожата со многу вода.
Отстранете ги контаминираниите облека и чевли.
- Во случај на контакт со очите : АКО ДОЈДЕ ВО ОЧИ: Внимателно да се испира со вода неколку минути. Да се одстранат контактните леќи доколку постојат и доколку е тоа можно да се стори . Продолжете со испирање.
Ако иритацијата на окото не поминува: Да се побара медицински совет/мислење.
- ако се проголта : Никогаш не давајте ништо преку уста на несвесно лице.
Ако не исчезнат симптомите, јавете се кај лекар.

4.2 Најважните симптоми и ефекти, акутни и одложени

Нема познати опасности.

4.3 Итна медицинска помош и посебен третман

Третман : Да се лекува симптоматски.

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

Поглавје 5. Мерки за гаснење пожар

5.1 Средства за гаснење пожар

Соодветни средства за гаснење пожар : Преземете мерки за гаснење на пожари коишто се соодветни за локалните околности и околината. Користете распрскувач на вода, алкохол отпорен на пена, сува хемикалија или јаглерод диоксид.

5.2 Посебни опасности кои можат да настанат од супстанции и смеси

Опасни производи од : Нема сознанија за опасни производи од согорувањето

5.3 Совет за пожарникари

Специјална заштитна опрема за пожарникарите : Ако е потребно, користете автономни апарати за дишење при гаснење на пожарот.

Дополнителни информации : Самиот производ не гори.
Стандардна процедура за хемиски пожари.
Користете распрскувач на вода за да ги изладите целосно затворените контејнери.

Поглавје 6. Мерки во случај на незгода

6.1 Лична претпазливост, заштитна опрема и постапки во случај на незгода

Лични мерки на претпазливост : Избегнувајте контакт со кожата и очите.
Не испуштајте го во површинските води или во системот за канализација.
Спречете го понатамошното истекување или истурање ако е безбедно да го сторите тоа.

6.2 Претпазливост во однос на на животната средина

Претпазливост во однос на на животната средина : Спречете навлегување на производот во одводите.
Ако производот ги загади реките и езерата или дренажните цевки, известете ги соодветните власти.

6.3 Метод и материјал за содржината и чистење на

Методи за чистење : Соберете ја течноста со инертен апсорбирачки материјал (на пр. песок, силикагел, киселинско врзивно средство, универзално врзивно средство, струготини).
Да се чува во соодветени, затворени контејнери за отпад.

6.4 Упатување на други поглавја

За совети за отстранување, видете во делот 13., За лична заштита видете во делот 8.

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

Поглавје 7. Ракување и складирање

7.1 Претпазливост за безбедно ракување

- Совети за безбедно ракување : Не се потребни специјални технички заштитни мерки. За лична заштита видете во делот 8.
- Совети за заштита од пожар и експлозија : Вообичаени мерки за превентивна заштита од пожар.
- Мерки за хигиена : Кога го користите, не јадете, не пијте или не пушете. Темелно измијте се по ракувањето.

7.2 Услови за безбедно складирање, вклучително и некомпатибилности

- Услови за местата за складирање и контејнерите : Контејнерите коишто се отворени мора внимателно повторно да се затворат и да се чуваат во исправена положба со цел да се спречи истекување. Ќе се расипе ако се замрзне. Со цел да се одржи квалитетот на производот, не изложувајте го на топлина или директна сончева светлина.
- Совети за обично складирање : Нема производи коишто треба посебно да се наведат.

7.3 Посебни начини на користење

- Специфична употреба : Видете ги техничките упатства за користење на оваа супстанција/смеса.

Поглавје 8. Контрола на изложеност и лична заштита

8.1 Параметри на контрола на изложеноста

Ограничувања на изложеноста на работно место

Компоненти	CAS бр.	Вид на вредност (Форма на изложеност)	Параметри на контрола на изложеноста	Основа
мешавина на 5-хлоро-2-метил-2Н-изотиазол-3-он и 2-метил-2Н-изотиазол-3-он (3:1)	55965-84-9	MV	0,05 mg/m ³	МК OEL
Дополнителни информации	својство на полесно пренесување на супстанците во организмот преку кожата			

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

Максимално ниво на изложеност на супстанцијата (DNEL) според Регулативата (ЕЗ) бр. 1907/2006:

Име на супстанција	Крајна употреба	Патишта на изложеност	Потенцијални здравствени последици	Вредност
2-метил-2Н-изотиазол-3-он	Работници	со вдишување	Долгорочни локални ефекти	0,021 mg/m ³
	Работници	со вдишување	Акутни локални ефекти	0,043 mg/m ³
	Потрошувачи	со вдишување	Долгорочни локални ефекти	0,021 mg/m ³
	Потрошувачи	со вдишување	Акутни локални ефекти	0,043 mg/m ³
	Потрошувачи	Орално	Долгорочни системски ефекти	0,027 mg/kg телесна тежина/дневнo
	Потрошувачи	Орално	Акутни системски ефекти	0,053 mg/kg телесна тежина/дневнo
мешавина на 5-хлоро-2-метил-2Н-изотиазол-3-он и 2-метил-2Н-изотиазол-3-он (3: 1)	Потрошувачи	со вдишување	Акутни локални ефекти	0,04 mg/m ³
	Работници	со вдишување	Долгорочни локални ефекти	0,02 mg/m ³
	Работници	со вдишување	Акутни локални ефекти	0,04 mg/m ³
	Потрошувачи	со вдишување	Долгорочни локални ефекти	0,02 mg/m ³
	Потрошувачи	Орално	Долгорочни системски ефекти	0,09 mg/kg телесна тежина/дневнo
	Потрошувачи	Орално	Акутни системски ефекти	0,11 mg/kg телесна тежина/дневнo

Концентрација при која не се предвидува да има последици (PNEC) според Регулативата (ЕЗ) бр. 1907/2006:

Име на супстанција	Оддел во животната средина	Вредност
2-метил-2Н-изотиазол-3-он	Слатка вода	0,00339 mg/l
	Повремена употреба/ослободување	0,00339 mg/l
	Морска вода	0,00339 mg/l
	Пречистителна станица за отпадни води	0,230 mg/l
	Почва	0,0471 mg/kg сува тежина (d.w.)

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

мешавина на 5-хлоро-2-метил-2Н-изотиазол-3-он и 2-метил-2Н-изотиазол-3-он (3: 1)	Почва	0,01 mg/kg сува тежина (d.w.)
	Морска вода	0,00339 mg/l
	Слатка вода	0,00339 mg/l
	Морски седимент	0,027 mg/kg сува тежина (d.w.)
	Седимент на слатка вода	0,027 mg/kg сува тежина (d.w.)
	Пречистителна станица за отпадни води	0,23 mg/l
	Повремена употреба/ослободување	0,00339 mg/l

8.2 Контрола на изложеност

Лична заштитна опрема

Заштита на очите : Целосно затворени заштитни очила

Заштита на рацете

Материјал : Нитрилна гума
Дебелина на ракавици : 0,2 mm
Заштитен индекс : Класа 3

Забелешки : Носете соодветни ракавици.

Заштита на кожата и телото : Облека со долги ракави
Изберете заштита за телото во согласност со количеството и концентрацијата на опасната супстанција на работното место.

Респираторна заштита : Обично не е потребна лична респираторна заштитна опрема.

Поглавје 9. Физички и хемиски својства

9.1 Податоци за основните физички и хемиски својства на хемикалијата

Појава : течен

Боја : во согласност со описот на производот

Мирис : Нема достапни податоци.

Праг на мирис : Нема достапни податоци

pH : Нема достапни податоци

Точка на топење/точка на замрзнување : Нема достапни податоци

Точка на вриење/опсег на вриење : Нема достапни податоци

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

Точка на палење	: неприменливо
Стапка на испарување	: Нема достапни податоци
Запаливост (цврста материја, гас)	: неприменливо
Густина	: 1,58 - 1,62 g/cm ³
Растворливост	
Растворливост во вода	: целосно може да се меша
Растворливост во други растворувачи	: Нема достапни податоци
Коефициент на распределба: n- октанол/вода	: Нема достапни податоци
вискозитет	
Вискозност, кинематичка	: > 20,5 mm ² /s (40 °C)
Експлозивни својства	: неприменливо
Оксидирачки својства	: неприменливо

9.2 Други податоци

Нема достапни податоци	
VOC (испарливо органско соединение)	: (Директива 2004/42/E3) 10 g/l

Поглавје 10. Реактивност и стабилност

10.1 Реактивност

Не се распаѓа доколку се чува и применува како што е наведено.

10.2 Хемиска стабилност

Стабилен во препорачаните услови за складирање.

10.3 Можност од настанување на опасни реакции

Опасни реакции	: Нема достапни податоци
----------------	--------------------------

10.4 Услови кои треба да се одбегнуваат

Услови кои треба да се одбегнуваат	: Заштитете го од мраз, топлина и сончева светлина.
---------------------------------------	---

10.5 Некомпатибилни материјали

Материјали коишто треба да ги избегнувате	: Некомпатибилен со оксидирачки агенси. Некомпатибилен со јаки киселини и бази.
--	--

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

10.6 Опасни производи на разградување

Не се распаѓа доколку се чува и применува како што е наведено.

Поглавје 11. Токсиколошки податоци**11.1 Податоци за токсичните ефекти****Акутна токсичност****Компоненти:****2-метил-2Н-изотиазол-3-он:**

Акутна орална токсичност	:	Проценка: Компонентата/смесата е токсична по еднократно голтање.
Акутна токсичност при вдишување	:	Атмосфера за тестирање: испарување Проценка: Компонентата/смесата е високо токсична по краткотрајно вдишување.
Акутна дермална токсичност	:	Проценка: Компонентата/смесата е токсична по еднокретен контакт со кожата.

Корозивно оштетување на кожата/иритација на кожата**Компоненти:****2-метил-2Н-изотиазол-3-он:**

Резултат	:	Корозивно по изложување од 3 минути до 1 час
----------	---	--

Чувствителни дишни патишта или чувствителна кожа**Компоненти:****2-метил-2Н-изотиазол-3-он:**

Резултат	:	Можност или докази за кожна сензибилизација кај луѓето
----------	---	--

Поглавје 12. Екотоксиколошки податоци**12.1 Токсичност****Компоненти:****2-метил-2Н-изотиазол-3-он:****Проценка за екотоксикологија**

Акутна токсичност по водни организми	:	Многу токсично за живиот свет во водата.
---	---	--

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

мешавина на 5-хлоро-2-метил-2Н-изотиазол-3-он и 2-метил-2Н-изотиазол-3-он (3: 1):

Токсичност за рибите : LC50 (Salvelinus namaycush (езерска пастрмка)): $\geq 10,85$ mg/l

Време на изложеност: 96 h

Токсичност за алгите : LC50 (алги): $\geq 0,82$ mg/l

Време на изложеност: 48 h

LC50 (алги): 0,018 mg/l

Време на изложеност: 72 h

12.2 Перзистентност и разградивост**Компоненти:****2-метил-2Н-изотиазол-3-он:**

Биоразградивост : Резултат: Биоразградив

12.3 Потенцијал на биоакumulација

Нема достапни податоци

12.4 Мобилност во земјиштето

Нема достапни податоци

12.5 Резултати на ПБТ и вПвБ проценката**Производ:**

Проценка : Оваа супстанција/смеса не содржи компоненти за коишто се смета дека се перзистентни, биоакумулативни и токсични (РБТ) или многу перзистентни и многу биоакумулативни (vРvB) на ниво од 0,1% или повисоко..

12.6 Други штетни ефекти

Нема достапни податоци

Поглавје 13. Одлагање**13.1 Методи за третман на отпадот**

Производ : Не испуштајте го производот во водната средина

Контаминирана амбалажа : Празните контејнери треба да бидат однесени до одобрена постројка за ракување со отпад за рециклирање или отстранување.

Кодекс за отпад : 08 01 20, водени суспензии што содржат бои или лакови поинакви од оние споменати во 08 01 19

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

Поглавје 14. Податоци за транспортот**14.1 UN број**

Не е регулирано како опасна стока

14.2 UN назив за товарот во транспортот

Не е регулирано како опасна стока

14.3 Класа на опасност во транспортот

Не е регулирано како опасна стока

14.4 Амбалажна група

Не е регулирано како опасна стока

14.5 Опасност по животната средина

Не е регулирано како опасна стока

14.6 Посебни мерки на претпазливост за корисникот

неприменливо

14.7 Транспорт во растурена состојба според : Анексот II од Меѓународната конвенција за спречување на загадувањето од бродовите од 1973 прилагодениот Протокол од 1978. година и Меѓународниот код за изградба и опремување на бродовите кои транспортираат опасни хемикалии во растурена состојба

Не е применливо за производот во формата во којашто е доставен.

Поглавје 15. Регулаторни податоци**15.1 Прописи во врска со безбедноста, здравјето и животната средина**

Испарливи органски соединенија	:	Директива 2004/42/EЗ Состав на испарливи органски соединенија (VOC): 10 g/l
-----------------------------------	---	--

15.2 Проценка на безбедноста на хемикалијата

Не е потребна сигурносна проценка на хемикалијата за оваа супстанција.

Поглавје 16. Други податоци**Целосен текст на H-извештаи**

H301	:	Токсично ако се проголта.
H310	:	Смртоносно ако дојде во контакт со кожата.
H311	:	Токсично ако дојде во контакт со кожата.
H314	:	Предизвикува сериозни изгореници на кожата и оштетувања на очите.
H317	:	Може да предизвика алергиска реакција на кожата.
H318	:	Предизвикува сериозно оштетување на очите.
H330	:	Смртоносно ако се вдише.
H400	:	Многу токсично за живиот свет во водата.
H410	:	Многу токсично за живиот свет во водата со долготрајни последици.

Верзија	Датум на	SDS номер:	Датум на последно издавање: -
1.0	ревизија:	MAT000401617	Датум на прво издавање: 18.05.2020
	18.05.2020	MK / MK	

Целосен текст на други скратеници

Acute Tox.	: Акутна токсичност
Aquatic Acute	: Опасност по водната животна средина, акутно
Aquatic Chronic	: Опасност по водната животна средина, хронично
Eye Dam.	: Тешко оштетување на окото
Skin Corr.	: Корозивно оштетување на кожата
Skin Sens.	: Сензибилизација на кожата/иритација
MK OEL	: Република Македонија. Правилник за минималните барања за безбедност и здравје при работа на вработени од ризици поврзани со изложување на хемиски супстанции
MK OEL / MV	: гранична вредност

ADN - Европски договор во врска со меѓународниот речен и езерски транспорт на опасни стоки; ADR - Европски договор во врска со меѓународниот патен транспорт на опасни стоки; AICS - Австралиски список на хемиски супстанции; ASTM - Американско здружение за тестирање материјали; bw - Телесна тежина; CLP - Регулатива за класификација, обележување и пакување (E3) бр. 1272/2008; CMR - Канцерогена, мутагена или репродуктивно токсична супстанција; DIN - Стандард на Германскиот институт за стандардизација; DSL - Листа на домашни супстанции (Канада); ECHA - Европска агенција за хемикалии; EC-Number - Број според Европската заедница; ECx - Концентрација поврзана со реакција на x%; ELx - Брзина на оптоварување поврзана со реакција на x%; EmS - Распоред за итни случаи; ENCS - Постојни и нови хемиски супстанции (Јапонија); ErCx - Концентрација поврзана со реакција на x% стапка на пораст; GHS - Глобално усогласен систем; GLP - Добра лабораториска практика; IARC - Меѓународна агенција за истражување на рак; IATA - Меѓународна асоцијација за воздушен транспорт; IBC - Меѓународен кодекс за изградба и опрема на бродови што пренесуваат опасни хемикалии во вид на растурен товар; IC50 - Концентрација на полумаксимална инхибиција; ICAO - Меѓународна организација за цивилно воздухопловство; IECSC - Список на постојни хемиски супстанции во Кина; IMDG - Меѓународни поморски опасни стоки; IMO - Меѓународна поморска организација; ISHL - Закон за индустриска безбедност и здравствена заштита (Јапонија); ISO - Меѓународна организација за стандардизација; KECI - Корејски список на постојни хемикалии; LC50 - Смртоносна концентрација за 50% од тестираната популација; LD50 - Смртоносна доза за 50% од тестираната популација (средна смртоносна доза); MARPOL - Меѓународна конвенција за спречување на загадувањето од бродови; n.o.s. - Не е поинаку наведено; NO(A)EC - Концентрација при која не се забележани (негативни) последици; NO(A)EL - Ниво при кое не се забележани (негативни) последици; NOELR - Брзина на оптоварување при која не може да се забележат последици; NZIoC - Новозеландски список на хемикалии; OECD - Организација за економска соработка и развој; OPPTS - Биро за хемиска безбедност и заштита од загадување; PBT - Отпорна, биоакумулативна и токсична супстанција; PICCS - Филипински список на хемикалии и хемиски супстанции; (Q)SAR - Однос на (квантитативната) структурна активност; TSCA - Закон за контрола за токсични супстанции (Соединети Американски Држави); REACH - Регулатива (E3) бр. 1907/2006 на Европскиот парламент и на Советот за регистрација, оценување, одобрување и ограничување на хемикалии; RID - Регулатива за меѓународниот железнички транспорт на опасни стоки; SADT - Температура на самозабрзувачко разложување; SDS - Безбедносен лист; SVHC - супстанција што предизвикува огромна вознемиреност; TCSI - Тајвански список на хемиски супстанции; UN - Обединети Нации; UNRTDG - Препораки на Обединетите Нации за транспорт на опасни стоки; vPvB - Многу отпорни и многу биоакумулативни

Класификација на смесата:**Процедура за класификација:**

БЕЗБЕДНОСЕН ЛИСТ

SPEKTRA DECOR RUST

Верзија 1.0	Датум на ревизија: 18.05.2020	SDS номер: MAT000401617 МК / МК	Датум на последно издавање: - Датум на прво издавање: 18.05.2020
----------------	-------------------------------------	---------------------------------------	---

Skin Sens. 1

H317

Метод на пресметка

Колку што ни е познато, информациите дадени во овој безбедносен лист се точни, како и информациите и тврдењата на денот на нивното објавување. Дадените информации се наменети само како насока за безбедно ракување, употреба, обработка, складирање, транспорт, отстранување и испуштање и нема да се сметаат како гаранција или спецификација за квалитет. Информациите се однесуваат само на назначениот конкретен материјал и може да не бидат валидни ако таквиот материјал се користи во комбинација со други материјали или процеси, освен ако тоа не е наведено во текстот.